

This Question Paper contains 24 printed pages.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. : 104426

029(GHE)

(March, 2022)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 5 વિભાગ અને 64 પ્રશ્નો છે.
- 2) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે ઉત્તર લખવા.
- 3) નવો વિભાગ નવા પાના પરથી શરૂ કરવો.

વિભાગ - A

■ નીચના 1 થી 20 પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તર લખો.
દરેકનો 1 ગુણ છે.

[20]

- 1) 'ગાંધીજીનો અક્ષરદેહ' પ્રકાશિત કરનાર પ્રકાશક જણાવો.
(A) દિલ્હી યુનિવર્સિટી
(B) રાજ્ય અભિલેખાગાર
(C) નવજીવન પ્રકાશન
(D) ગુજરાત યુનિવર્સિટી
- 2) શીખ રાજ્યનું વિલીનીકરણ કોણે કર્યું ?
(A) ડેલહાઉસી
(B) કર્ઝન
(C) કલાઈવ
(D) વેલેસ્લી

- 3) नादिर शाहनुं भारत पर आक्रमण क्यारे थयुं ?
- (A) 1730
(B) 1735
(C) 1739
(D) 1750
- 4) डैन्य ईस्ट ईन्डिया कंपनीनी स्थापना क्यारे थई ?
- (A) 1661
(B) 1662
(C) 1663
(D) 1664
- 5) अकरना युद्ध समये अंगालानो नवाब कोण उतो ?
- (A) भीरजकर
(B) सिराज-उद-दौला
(C) आसफ जां
(D) भीरकासीम
- 6) ब्रिटीश इिदमां सुप्रीम कोर्टनी स्थापना क्यारे थई ?
- (A) 1750
(B) 1773
(C) 1785
(D) 1800
- 7) भारतमां न्याय विषयक सुधारा-
- (A) क्लार्क
(B) डेलहाउसी
(C) बेन्टिक
(D) कर्जन

- 8) અંગ્રેજોએ તમામ ઉંચા હોદ્દા પર કોને નિયુક્ત કર્યા ?
- (A) મુસ્લિમ
(B) અંગ્રેજ
(C) હિંદુ
(D) નેપાલી
- 9) કંપની શાસનમાં ભારતીયોનો રાષ્ટ્રીય ઉદ્યોગ કયો હતો ?
- (A) સુથારી કામ
(B) વહાણવટા
(C) બગીચા ઉદ્યોગ
(D) વણાટ ઉદ્યોગ
- 10) રામકૃષ્ણ મિશનની સ્થાપના કોણે કરી ?
- (A) સ્વામી રામકૃષ્ણ
(B) રાજારામ મોહનરાય
(C) દયાનંદ સરસ્વતી
(D) સ્વામી વિવેકાનંદ
- 11) થિયોસોફીકલ સોસાયટીનું કાર્ય હિંદમાં આવીને કોણે ઉપાડી લીધું ?
- (A) મેડમ બ્લેવેટ્સ્કી
(B) એની બેસન્ટ
(C) કર્નલ આલ્કોટ
(D) બેન્ટિક
- 12) મવાળવાદી નેતા કોણ હતા ?
- (A) લાલા લજપતરાય
(B) બિપીનચંદ્ર પાલ
(C) લોકમાન્ય ટિળક
(D) ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે

- 13) લંડનમાં 'ઈન્ડિયન હોમરૂલ સોસાયટી'ની સ્થાપના કોણે કરી ?
- (A) મદનલાલ ધીંગરા
(B) શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા
(C) સાવરકર
(D) સરદારસિંહ રાણા
- 14) મહાત્મા ગાંધીનો પ્રથમ સત્યાગ્રહ કયો હતો ?
- (A) ચંપારણ
(B) અમદાવાદ
(C) ખેડા
(D) બારડોલી
- 15) મુસ્લિમ લીગની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
- (A) 1905
(B) 1906
(C) 1907
(D) 1908
- 16) ભારતમાં આયોજન પંચનો પ્રારંભ ક્યારે થયો ?
- (A) 1947
(B) 1950
(C) 1955
(D) 1952
- 17) જર્મનીના લોખંડી પુરુષ કોણ હતા ?
- (A) હિટલર
(B) મુસોલીની
(C) બિસ્માર્ક
(D) નેપોલિયન

18) “વ્યક્તિ આર્થિક રીતે શોષિત ન હોવી જોઈએ.”

- (A) ચીનની ક્રાંતિ
- (B) બોલ્શેવિક ક્રાંતિ
- (C) અમેરિકન ક્રાંતિ
- (D) રક્તવિહિન ક્રાંતિ

19) રાષ્ટ્રસંઘની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

- (A) 1820
- (B) 1920
- (C) 1939
- (D) 1945

20) આફ્રિકા - આફ્રિકનો માટેનું સૂત્ર ગુંજતું કર્યું.

- (A) વિલમોટ બ્લાઈડન
- (B) નેલ્સન મંડેલા
- (C) લુથુલી
- (D) આલ્બર્ટ

વિભાગ - B

નીચે આપેલા 21 થી 30 પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો. દરેકનો 1 ગુણ છે.

[10]

21) મરાઠી સત્તામાં સર્વ પ્રથમ પેશ્વા કોણ હતા ?

22) હૈદરાબાદ રાજ્યનો સ્થાપક કોણ હતો ?

23) કયા મુઘલ સમ્રાટના સમયમાં અંગ્રેજોએ વેપારી કોઠી સ્થાપવાનો અધિકાર પ્રાપ્ત કર્યો હતો ?

24) મુંબઈ ટાપુ અંગ્રેજોને કોની પાસેથી મળ્યો હતો ?

25) બ્રિટીશ હિંદમાં સુપ્રીમ કોર્ટની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

- 26) રૈયતવારી પદ્ધતિ એટલે શું ?
- 27) ભારતમાં વહાણ બનાવવાનો ઉદ્યોગ કોના એ જ ઉદ્યોગથી ચઢિયાતો હતો ?
- 28) શિરોમણી ગુરુ પ્રબંધક સમિતિએ કયા સમાજમાં સુધારણાનું કાર્ય કર્યું ?
- 29) સ્વરાજ્ય મારો જન્મસિદ્ધ અધિકાર છે. એ સૂત્ર કોણે આપ્યું ?
- 30) ઠંડુ યુદ્ધ એટલે શું ?

વિભાગ - C

- નીચે આપેલા 31થી 44 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં લખો. દરેકના 2 ગુણ છે.

[20]

- 31) બ્રિટીશ સિક્કાઓમાંથી પ્રાપ્ત થતો ઇતિહાસ સમજાવો.
- 32) પાણીપતના ત્રીજા યુદ્ધ વિશે જણાવો.
- 33) દ્વિમુખી શાસન પદ્ધતિ એટલે શું ?
- 34) અંગ્રેજી વહીવટીતંત્રનું સ્વરૂપ જણાવો.
- 35) 1857 ના સંગ્રામનું તાત્કાલિક કારણ જણાવો.
- 36) 1857 ના સંગ્રામના પરિણામો લખો. (ગમે તે બે)
- 37) કાયમી જમાબંધી વિશે નોંધ લખો.
- 38) શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા વિશે નોંધ લખો.
- 39) સાયમન કમીશનનો વિરોધ શા માટે કરવામાં આવ્યો ?
- 40) નવજાગૃતિ એટલે શું ?
- 41) ધર્મ સુધારણા એટલે શું ?

- 42) પરમાણુ શસ્ત્રો વિશે સમજાવો.
- 43) આતંકવાદી સંગઠનો પર ટૂંકમાં લખો.
- 44) સૂર્યઊર્જાની માહિતી આપો.

વિભાગ - D

નીચેના 45 થી 58 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો.
પ્રત્યેકના 3 ગુણ છે.

[30]

- 45) ઈતિહાસની આધાર સામગ્રી તરીકે વર્તમાન પત્રો વિશે માહિતી આપો.
- 46) ડેલહાઉસીની ખાલસા નીતિ સમજાવો.
- 47) અંગ્રેજ સરકારના પોલીસતંત્રની રૂપરેખા આપો.
- 48) 1857 ના સંગ્રામની નિષ્ફળતાના કારણો ચર્ચો (ગમે તે ત્રણ)
- 49) સ્વામી વિવેકાનંદ એ સમાજ સુધારણા માટે કઈ કઈ પ્રવૃત્તિઓ કરી.
- 50) સ્વદેશી આંદોલન વિશે નોંધ લખો.
- 51) આત્યંતિક રાષ્ટ્રવાદ એટલે શું ?
- 52) અસહકારના આંદોલન વિશે નોંધ લખો.
- 53) નવજાગૃતિકાળના વૈજ્ઞાનિક સંશોધનો ટૂંકમાં લખો.
- 54) ટૂંકનોંધ લખો : વર્સેલ્સની સંધિ
- 55) સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની માનવ અધિકારોની ઘોષણા ચર્ચા કરો.
- 56) બિન જોડાણવાદી નીતિને સમર્થન આપનારા મહાન નેતાઓના નામ જણાવો.
- 57) આતંકવાદ એટલે શું ?
- 58) વર્તમાન પત્રોનું સામાજિક મહત્વ સમજાવો.

વિભાગ - E

- નીચે આપેલા 59 થી 64 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો.
દરેકના 5 ગુણ છે.

[20]

- 59) ભારતમાં કૃષિ ક્ષેત્રે સ્થગિતતા શાં કારણોથી આવી ?
- 60) આર્યસમાજની પ્રવૃત્તિની માહિતી આપો.
- 61) સ્વતંત્ર ભારતમાં શિક્ષણનો વિકાસ વર્ણવો.
- 62) રાષ્ટ્રસંઘની સ્થાપનાના હેતુઓ કયા કયા હતા.
- 63) દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધનાં પરિણામો
- 64) ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીએ વિશ્વને એક ગામડું બનાવી દીધું છે, ચર્ચા કરો.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

029(H)

(March, 2022)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

सूचनाएँ :

- 1) इस प्रश्नपत्र में कुल 5 विभाग एवं 64 प्रश्न हैं।
- 2) प्रश्नों की सूचना के अनुसार उत्तर लिखिए।
- 3) नए विभाग को नए पन्ने से शुरू कीजिए।

विभाग - A

■ निम्नलिखित 1 से 20 बहुविकल्पीय प्रश्न हैं। दिए गए विकल्पों (A, B, C, D) में से सही उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक है :

[20]

- 1) 'गांधीजी का अक्षरदेह' प्रकाशित करने वाला प्रकाशक बताइए।
 - (A) दिल्ली यूनिवर्सिटी
 - (B) राज्य अभिलेखागार
 - (C) नवजीवन प्रकाशन
 - (D) गुजरात यूनिवर्सिटी
- 2) सिख राज्य का विलीनीकरण किसने किया?
 - (A) डलहौजी
 - (B) कर्जन
 - (C) क्लाइव
 - (D) वेलेस्ली
- 3) नादिरशाह का भारत पर आक्रमण कब हुआ?
 - (A) 1730
 - (B) 1735
 - (C) 1739
 - (D) 1750

- 4) फ्रांसीसी ईस्ट इंडिया कंपनी की स्थापना कब हुई थी?
- (A) 1661
(B) 1662
(C) 1663
(D) 1664
- 5) बक्सर के युद्ध के समय बंगाल का नवाब कौन था?
- (A) मीरजाफर
(B) सिराज-उद्-दौला
(C) आसफ खाँ
(D) मीरकासीम
- 6) ब्रिटिश हिन्द में सुप्रीम कोर्ट की स्थापना कब हुई?
- (A) 1750
(B) 1773
(C) 1785
(D) 1800
- 7) भारत में न्याय विषयक सुधार —
- (A) क्लाइव
(B) डलहौजी
(C) बेन्टिक
(D) कर्जन
- 8) अंग्रेजों ने सभी उच्च पदों पर किसे नियुक्त किया था?
- (A) मुस्लिम
(B) अंग्रेज
(C) हिन्दू
(D) नेपाली

- 9) कंपनी शासन में भारतीयों का राष्ट्रीय उद्योग कौन-सा था?
- (A) बढ़ई काम
(B) समुद्री व्यापार
(C) बगीचा उद्योग
(D) बुनाई उद्योग
- 10) रामकृष्ण मिशन की स्थापना किसने की थी?
- (A) स्वामी रामकृष्ण
(B) राजा राम मोहनराय
(C) स्वामी दयानंद सरस्वती
(D) स्वामी विवेकानन्द
- 11) थियोसोफिकल सोसायटी का कार्य भारत में आकर किसने अपने हाथ में ले लिया?
- (A) मैडम ब्लेवट्स्की
(B) एनी बेसन्ट
(C) कर्नल आल्कोट
(D) बेन्टिक
- 12) नरमपंथी नेता कौन थे?
- (A) लाला लाजपत राय
(B) बिपिनचंद्र पाल
(C) लोकमान्य तिलक
(D) गोपाल कृष्ण गोखले
- 13) लंदन में इंडियन होमरूल सोसायटी की स्थापना किसने की थी?
- (A) मदनलाल धींगरा
(B) श्यामजी कृष्ण वर्मा
(C) सावरकर
(D) सरदार सिंह राणा

- 14) महात्मा गांधी का प्रथम सत्याग्रह कौन-सा था?
- (A) चंपारन
(B) अहमदाबाद
(C) खेड़ा
(D) बारडोली
- 15) मुस्लिम लीग की स्थापना किस वर्ष हुई थी?
- (A) 1905
(B) 1906
(C) 1907
(D) 1908
- 16) भारत में योजना आयोग का आरंभ कब हुआ?
- (A) 1947
(B) 1950
(C) 1955
(D) 1952
- 17) जर्मनी के लौह पुरुष कौन थे?
- (A) हिटलर
(B) मुसोलिनी
(C) बिस्मार्क
(D) नेपोलियन
- 18) व्यक्ति का आर्थिक शोषण नहीं होना चाहिए।
- (A) चीन की क्रांति
(B) बोल्शेविक क्रांति
(C) अमेरिकी क्रांति
(D) रक्तविहीन क्रांति

19) राष्ट्रसंघ की स्थापना कब हुई?

- (A) 1820
- (B) 1920
- (C) 1939
- (D) 1945

20) ----- नामक नागरिक ने अफ्रीका अफ्रीकियों के लिए का नारा प्रचारित किया।

- (A) विलमोट ब्लाइंडन
- (B) नेल्सन मंडेला
- (C) लुथूली
- (D) आलबर्ट

विभाग - B

निम्नलिखित 21 से 30 तक के प्रश्नों में से प्रत्येक के उत्तर एक वाक्य में लिखिए।
प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक है :

[10]

- 21) मराठा सत्ता में सर्वप्रथम पेशवा कौन था?
- 22) हैदराबाद राज्य का स्थापक कौन था?
- 23) किस मुगल सम्राट के समय में अंग्रेजों ने व्यापारिक कोठियाँ स्थापित करने का अधिकार प्राप्त किया?
- 24) मुंबई टापू अंग्रेजों को किसके पास से मिला था?
- 25) ब्रिटिश हिन्द में सुप्रीम कोर्ट की स्थापना कब हुई?
- 26) जमींदारी पद्धति अर्थात् क्या?
- 27) भारत का जहाज निर्माण उद्योग किसके उद्योग से श्रेष्ठ था?
- 28) शिरोमणि गुरु प्रबंधक समिति ने किस समाज में सुधार का कार्य किया?

- 29) "स्वराज मेरा जन्मसिद्ध अधिकार है" यह सूत्र किसने दिया?
- 30) शीतयुद्ध अर्थात् क्या?

विभाग - C

- निम्नलिखित 31से 44 प्रश्नों में से किन्हीं 10 के उत्तर संक्षिप्त में दीजिए।
प्रत्येक प्रश्न के लिए 2 अंक हैं:

- 31) ब्रिटिश सिक्कों में से प्राप्त इतिहास समझाइए।
- 32) पानीपत के तीसरे युद्ध के बारे में लिखिए।
- 33) द्विमुखी शासन पद्धति अर्थात् क्या?
- 34) अंग्रेजी शासन तंत्र का स्वरूप बताइए।
- 35) 1857 के संग्राम का तात्कालिक कारण लिखिए।
- 36) 1857 के संग्राम का परिणाम लिखिए। कोई दो।
- 37) स्थायी बंदोबस्त पर टिप्पणी लिखिए।
- 38) श्यामजी कृष्णवर्मा के बारे में टिप्पणी लिखिए।
- 39) सायमन कमीशन का विरोध क्यों किया गया था?
- 40) नवजागरण अर्थात् क्या?
- 41) धर्मसुधार अर्थात् क्या?
- 42) परमाणु शस्त्र के बारे में समझाइए।
- 43) आतंकवादी संगठनों पर संक्षिप्त में लिखिए।
- 44) सौर ऊर्जा के बारे में लिखिए।

विभाग - D

■ निम्नलिखित 45 से 58 में से किन्हीं 10 प्रश्नों के मुद्दासर उत्तर लिखिए।
प्रत्येक प्रश्न के लिए 3 अंक हैं:

[30]

- 45) इतिहास की आधार सामग्री के रूप में समाचार पत्रों के विषय में बताइए।
- 46) डलहौजी की खालसा नीति समझाइए।
- 47) अंग्रेज सरकार के पुलिसतंत्र की रूपरेखा बताइए।
- 48) 1857 के संग्राम की विफलता के कारण बताइए। कोई तीन।
- 49) स्वामी विवेकानंद ने समाज सुधार के लिए कौन-कौन सी प्रवृत्तियाँ की थीं?
- 50) स्वदेशी आंदोलन पर टिप्पणी लिखिए।
- 51) आत्यंतिक राष्ट्रवाद के बारे में टिप्पणी लिखिए।
- 52) असहयोग आंदोलन पर संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए।
- 53) नवजागरण काल के वैज्ञानिक आविष्कारों के विषय में संक्षेप में बताइए।
- 54) वर्सेल्स की संधि के बारे में संक्षिप्त में टिप्पणी लिखिए।
- 55) संयुक्त राष्ट्र का मानवाधिकार घोषणापत्र की चर्चा कीजिए।
- 56) गुट निरपेक्षता की नीति का समर्थन करने वाले महान नेताओं के नाम बताइए।
- 57) आतंकवाद अर्थात् क्या?
- 58) समाचार पत्रों का सामाजिक महत्त्व समझाइए।

विभाग - E

■ निम्नलिखित 59 से 64 प्रश्नों में से किन्हीं 4 प्रश्नों के सविस्तार उत्तर दीजिए।
प्रत्येक प्रश्न के लिए 5 अंक हैं:

[20]

- 59) भारत में कृषि क्षेत्र में स्थगितता किन कारणों से आई?

- 60) आर्य समाज की प्रवृत्तियों की जानकारी दीजिए।
- 61) स्वतंत्र भारत में शिक्षा के विकास का वर्णन कीजिए।
- 62) राष्ट्रसंघ की स्थापना के उद्देश्य क्या थे?
- 63) द्वितीय विश्वयुद्ध के परिणाम लिखिए।
- 64) 'इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी ने विश्व को एक गाँव बना दिया है' — चर्चा कीजिए।

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

029 (E)

(March, 2022)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

Instructions :

- 1) This question paper contains 5 sections and 64 questions.
- 2) Answers should be written according to the instructions only.
- 3) Start a new section on a new page.

SECTION - A

■ Question Nos. 1 to 20 are multiple choice type questions. Select the correct option from the given options (A, B, C, D) given below. Each question carries 1 mark :

[20]

- 1) Which publisher published The collected works of Mahatma Gandhi?
(A) Delhi University
(B) State Archives
(C) Navjivan Prakashan
(D) Gujarat University
- 2) Who annexed the Sikh State?
(A) Dalhousie
(B) Curzon
(C) Clive
(D) Wellesley

- 3) When did Nadir Shah invade India?
- (A) 1730
 - (B) 1735
 - (C) 1739
 - (D) 1750
- 4) When was the French East India Company established?
- (A) 1661
 - (B) 1662
 - (C) 1663
 - (D) 1664
- 5) Who was the Nawab of Bengal during the battle of Buxar?
- (A) Mir Jafar
 - (B) Siraj-ud-Daulah
 - (C) Asaf Khan
 - (D) Mir Kasim
- 6) When was the supreme court established in British India?
- (A) 1750
 - (B) 1773
 - (C) 1785
 - (D) 1800
- 7) Judicial reformer in India –
- (A) Clive
 - (B) Dalhousie
 - (C) Bentinck
 - (D) Curzon

- 8) Who are appointed on the high posts during British rule?
- (A) Muslim
 - (B) British
 - (C) Hindu
 - (D) Nepali
- 9) What was the main industry during British rule?
- (A) Carpentry
 - (B) Shipping
 - (C) Horticulture
 - (D) Weaving industry
- 10) Who established the "Ram Krishna Mission"?
- (A) Swami Ramkrishna
 - (B) Rajaram Mohan Roy
 - (C) Dayanand Saraswati
 - (D) Swami Vivekanand
- 11) Who took the responsibility of the 'Theosophical society' in India at its very arrival?
- (A) Madam Blavatsky
 - (B) Annie Besant
 - (C) Colonel Alcott
 - (D) Bentinck
- 12) Who was a 'moderate leader'?
- (A) Lala Lajapat Roy
 - (B) Bipinchandra Pal
 - (C) Lokmany Tilak
 - (D) Gopal Krishna Gokhale

- 13) Who established 'Indian Home Rule Society' in London?
- (A) Madanlal Dhingara
 - (B) Shyamji Krishna Verma
 - (C) Savarkar
 - (D) Sardar Singh Rana
- 14) Which one was Mahatma Gandhi's First Satyagraha?
- (A) Champaran
 - (B) Ahmedabad
 - (C) Kheda
 - (D) Bardoli
- 15) When was Muslim League established?
- (A) 1905
 - (B) 1906
 - (C) 1907
 - (D) 1908
- 16) When was the planning commission established?
- (A) 1947
 - (B) 1950
 - (C) 1955
 - (D) 1952
- 17) Who was the Ironman of Germany?
- (A) Hitler
 - (B) Mussolini
 - (C) Bismarck
 - (D) Napoleon

- 18) An 'Individual must not be economically exploited'.
- (A) Chinese Revolution
 - (B) Bolshevik Revolution
 - (C) American Revolution
 - (D) Bloodless Revolution
- 19) When was the League of Nations established?
- (A) 1820
 - (B) 1920
 - (C) 1939
 - (D) 1945
- 20) _____ gave a slogan " Africa-for Africans".
- (A) Wilmot Blyden
 - (B) Nelson Mandela
 - (C) Luthuli
 - (D) Albert

SECTION - B

■ Answer the following questions from 21 to 30 in one sentence each. Each question carries 1 mark:

[10]

- 21) Who was the first peshwa in the Maratha Power?
- 22) Who was the founder of Hyderabad State?
- 23) During the time of which Mughal the English got the permission to establish trade factories?
- 24) Who gave the Mumbai Island to the English?
- 25) When was the supreme court established in British India?

- 26) What is Ryotwari System?
- 27) The ship making business of India was superior to which country?
- 28) For which religion did shiromani Guru Prabandhak Samiti work for social reformation?
- 29) "Swaraj is my birth right" who made this statement ?
- 30) What is cold war?

SECTION - C

■ Answer Any 10 of the following questions 31 to 44 in short. Each question carries 2 marks.

[20]

- 31) Discuss the history we get through the coins.
- 32) Explain the third battle of Panipat.
- 33) What is Dual Administrative Structure?
- 34) Give the form of British administrative structure.
- 35) Describe immediate cause of the Revolt of 1857.
- 36) Write any two Results of the 1857 Revolt.
- 37) Write a note on permanent settlement.
- 38) Write a note on Shyamji Krishna Verma.
- 39) Why was the Simon Commission opposed?
- 40) What is meant by Renaissance?
- 41) What is Reformation?
- 42) Give information about 'Nuclear weapons'.
- 43) Give information about Terrorist organisations.
- 44) Give information about Solar Energy.

SECTION - D

- Answer Any 10 of the following questions 45 to 58 to the point. Each question carries 3 marks :

[30]

- 45) Give information on newspaper as the source of history.
- 46) Explain the Khalsa policy of Dalhousie.
- 47) Outline the police system of the British Government.
- 48) Write a detailed note on failure of the mutiny of 1857 (Any three).
- 49) What activities did Swami Vivekanand do for social reformation?
- 50) Write a note on Swadeshi Movement.
- 51) Write a note on Extreme Nationalism.
- 52) Write a note on non-cooperation movement.
- 53) Bring out briefly scientific inventions during the Renaissance.
- 54) Explain in brief about Versailles Treaty.
- 55) Discuss the Declaration of Human Rights by U.N.
- 56) Give names of leaders who approved the policy of Non-Alignment.
- 57) What is Terrorism ?
- 58) What is the significance of daily news journals in society.

SECTION - E

- **Answer Any 4 of the following questions 59 to 64 in detail. Each question carries 5 marks.**

[20]

- 59) What were the reasons of stagnation in the field of Agriculture?
- 60) Give information about the social activities of the “Arya Samaj”.
- 61) Describe the progress in the field of education in independent India.
- 62) What were the objectives of establishment of the League of Nations?
- 63) Write aftermath of second world war.
- 64) Information technology has changed the world into a small village. Discuss.

